

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmeroma; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/10 strani K 4, za 1/20 strani K 2, za 1/40 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 20.

V Ptuj v nedeljo dne 14. maja 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 4 strani priložne in šteje torej skupaj 12 strani ter več slik.

Volilci v okraju Zgornja Radgona pozor!

Naša stranka priredi v nedeljo, 14. maja

volilna shoda,

in sicer:

ob 10. uri dopoldne v gostilni g. Krempel v Crešnjevcu pri Zgornji Radgoni;

ob 3. uri popoldne v gostilni g. Fekonja v Sulzдорfu.

Volilci! Kmetje! Udeležite se teh shodov polnoštevno. Na shodih se predstavi naš kandidat g. Franc Girstmayr. Govoril bode pa tudi urednik „Stajerca“ K. Linhart.

Volilci v konjiškem okraju pozor!

Naš kandidat, posestnik Ludovik Kresnik priredi

v nedeljo 14. maja

sledede

volilne shode:

ob 8. uri dopoldne v gostilni gospoda Aleks. Grundner preje Dobnik v Zrečah;

ob 11. uri dopoldne v gostilni gosp. Urban v Konjicah;

ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Kunej v Oplotnici.

Pridite vsi!

Volilci v okraju sv. Lenart sl. g. pozor!

Naš kandidat g. Franc Girstmayr priredi v

nedeljo, 21. maja 1911

volilni shod

ob 2. uri popoldne v gostilni g. Konrada Golob v Zgornji Senarski pri sv. Trojici.

Na shodu govori tudi urednik „Stajerca“ K. Linhart.

Pridite vsi!

Volilci v sv. Martinu na Pohorju pozor!

Neodvisni kmetijski kandidat g. Ludovik Kresnik priredi

volilni shod,

ki se vrši

v nedeljo, 21. maja 1911 ob 1/2 12. uri v gostilni g. Korena.

Pridite vsi!

Zaupniki!

Kjer je še čas za reklamirati, tam preglejte volilne imenike. Delajte nevtrudljivo!

V vročem boju.

Sredi v volilnem boju se nahajamo in od vseh strani se širi med ljudstvom politična agitacija. Vsi duhovi so vznemirjeni in vsi činitelji se vpoštevajo. Volilni čas je tu, s svojimi škodami in z svojim veseljem.

Nam napredno mislečim možem daje volilni čas v prvi vrsti priliko, da ljudstvo v političnem in gospodarskem oziru izobražujemo. In ko bi tudi v naprej vedeli, da ne dosežemo prav nobenega uspeha, veselili bi se vendar volilnega boja. Kajti na stotine kmetov bomo zopet za našo stvar prepričali in navdušili. Ali to ni vse! V tem letošnjem volilnem boju ima „Stajercjeva stranka prav lepe uspehe pričakovati. Dokaz temu politično le malce izvežbanim ljudem ni treba prinašati. Dokaz temu je pa tudi resnično dejstvo, da se nas naši prvaški nasprotniki grozovito bojijo. Preje so vedno vpili in se rogali, češ da „Stajercjeva“ stranka nima nobene moči in nobene veljave. Zdaj pa nas presneto visoko cenijo. Čisto naravno je, da narodnjaški listi „Stajercjeve“ stranke zdaj par tednov sem nič več ne napadajo. Kajti mi smo tudi v tistih okrajih, kjer ne postavimo lastnih kandidatov, odločilni faktor. In vsi se nam dobrikajo, tudi tisti, ki so nas svoj čas najstrupeneje napadali. Mislijo pač že naprej, tudi na eventualne ožje volitve. Klerikalci seveda izlivajo zdaj ogenj in žveplo nad našo samostojno stranko. Prižnica in spovednica, listi in govorniki, farovške kuharice in agenti bevskajo in hujskajo proti nam. Bojijo se nas, ker dobro vedo, da je ljudstvo na naši strani, v kolikor zna z lastnimi možganami misliti in v kolikor ni na ta ali oni način od klerikalstva odvisno. Bojijo se nas, — zato je tudi zadnjič „Slov. gospodar“ prav milo našega Kresnika prosil, naj nikar „ne moti edinost“ in naj raje „odstopi“. Tej otročji prošnji Kresnik in nobeden naših kandidatov

seveda ne bodejo ustregli. Kajti nam se ne grè za osebe, temveč za stvarno delo. In kèr so letos razmere posebno ugodne, kèr kažejo naši nasprotniki svoj strah pred „Stajercjevo“ stranko posebno očitno, gremo s temvečjim veseljem v boj!

Vprašanje je le, zakaj se nas prvaki zdaj nakrat tako hudo bojijo? Bali so se nas sicer vedno, kajti z nami je resnica in ta premaga konečno tudi najmočnejšo laž. Ali preje so prvaki ta strah vedno tajili, zdaj ga pa očitno kažejo. In tni vendar svojega programa niti za trohico spremenili nismo. Mi smo ostali v svojih nazorih ednaki, odkar izdajamo svoj list in odkar eksistira sploh naša stranka. Zakaj smo prvaštvo zdaj nakrat veliko nevarnejši postali? ... Dva vzroka sta: prvič smo mi edini resni in vplivni nasprotniki našega klerikalizma in drugič je prvaška politika doživela tako velikanske polome, da ji vse ljudstvo mora hrbet obračati ...

„Narodna stranka“ je v par kratkih letih dokazala vso svojo nezmožnost; poskusila je politikujočega farja s politikujočim advokatom nadomestiti. To je bilo vse in to je bilo tisočkrat premalo. Zato so klerikalci v najkrajšem času vrgli to „narodno stranko“ ob tla in jo premagali brez vsacega posebnega napora. Mi „Stajercijanci“ pa smo z vsem svojim delom vkoreninjeni v duši našega ljudstva, naše miselnje in govorjenje je v vsakem oziru ednako onemu ljudstvu samega, mi smo vsled tega neodvisni od vseh političnih razmer. Zato smo mi vkljub najhujšemu, dostikrat brezvestnemu in zločinskemu nasprotovanju prvaštva, vkljub izrabljanju vere in narodnosti, vkljub gonji in bojkotu, — ostali živi in močni in vedno večji in krepkejši! To „Stajercijanstvo“ v našem ljudstvu ni tuja rastlina, ki jo je vsadila umetno nevedna domišljava roka, — temveč je pravo mišljenje ljudstva samega, ki se ni in se ne bode nikdar privadilo tuje narodnjaške hujskarije, ki hrepeni edino po gospodarskem zboljššanju svojega položaja ... Iz teh vzrokov se „Stajercijanstva“ doslej ni moglo premagati, iz teh vzrokov pa so tudi vse srednje, umetno sestavljene stranke izginile. Danes sta v naših krajih le dve stranki: klerikalno-temna, nazadnjaška, oduševska stranka in — mi, mi „Stajercijanci“, katerih program je jasek kot odprta knjiga! Vsako pošteno srce se mora toraj odločiti na eno ali drugo stran: k političnim izkoriščevalcem vere ali pa k nam!

Glavni vzrok našega napredovanja in našega vpliva pri sedanjih državnozborskih volitvah je prvaška politika sama. Kajti ta žalostna in nesrečna politika je ljudstvu grozovito škodovala in vsa naša temna prorokovanja naravnost prekosila. Vse prvaško gospodarstvo je v velikanskem, neovprijemem polomu. Koliko je občin v izključno klerikalnih rokah, pri katerih se je od strani prvaških predstojnikov naravnost zločinsko na troške davkoplačevalcev gospodarilo! In koliko je takih

okrajnih zastopnikov! K temu pridejo še velikanski polomi v prvaških posojilnicah in zadru- gab, katerim bodo sledili še drugi in še hujsi! Zato naše ljudstvo danes prav dobro razume, da izrabljajo prvaki vsa gospodarska društva, vse korporacije, občine, zastope in denarne zavode edino v svoje politične namene. Vsaki krajcar, ki ga daje naš vbogi kmet ali obrtnik v prvaške denarne zavode shraniti, je v veliki nevarnosti, da se ga vrže skozi okno v nenasitno žrelo prvaške brezvestne politike. To smo mi že skozi dolga leta pridigovali in to dokazujejo tudi sedanji prvaški polomi, pri katerih je izgubilo tisočero slovenskih kmetov na milijone svojega denarja . . .

In v deželnem zboru so prvaški klerikalci igrali isto špekulantovsko politiko. Razbili so ta deželni zbor na komando čeških kričačev zgolj iz političnih vzrokov. In onemogočili so s tem gospodarski napredek, vstavili so podporo, preprečili regulacije, zadolžili deželo in zanikali potrebo najvažnejših zadev . . . Istotako so se zvezali v državnem zboru s češkimi kričači in na željo ožlindranega dr. Šušteršiča so delali „politiko“, ki je bila protiljudska in tudi protidržavna, proti kateri se je pa celo naš cesar opetovano z ojstrimi besedami izjavil . . .

Pri tej „politiki“ postajalo je naše ljudstvo z vsakim dnevom bolj revno in beraško, vedno več posestev se je eksekutivnim potom prodalo in vedno več kmetov se je izselilo iz revne domovine. . . Kdo bi te resnice tajil? Kdo more reči, da nimamo prav? Klerikalni kmetje sami pravijo, da njih poslanci niso ničesar dosegli! Kaj drugega tudi reči ne morejo! In ravno tako kakor kmetje so bili od prvaških poslancev tudi obrtniki in delavci zapuščeni, izdani in zamerjeni!

Vse to se je dalo nekaj časa skrivati, — z lepimi besedami in s še lepšimi obljubami. Ali kadar potrka beda na vrata, takrat ne pomagata nobena lepa beseda in nobena medena obljuba. Ljudstvo odpira oči in se zgraža nad brezvestnostjo prvaških voditeljev; — ljudstvo pričinja tem slovenskim voditeljem hrbet obračati in se oprizema vedno tesneje naše stranke.

V teh razmerah pač ni čudno, da ljudstvo s tako velikim veseljem in navdušenjem nastop naših kandidatov Ornig, Girstmayr in Kresnik pozdravlja. Ta imena so ljudstvu jamstvo nesebičnega, nestranskega dela! In staro naše geslo doni zopet po vseh okrajih: **skupno gospodarsko delo nemškega in slovenskega ljudstva za boljšo bodočnost!**

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pege odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teint dobiti in obdržati, umiva se edino z
„Steckenpferd“ lili- nim mlečnim milom (znamka „Steckenpferd“) od Bergmann & Co. Tetschen a. E. Kos za 80 h se dobi v vseh apotekah, drožerijah in trgovinah s parfumom itd.

Dama

391

Politični pregled.

Državni zbor bode glasom poročil od strani vlade mesec po volitvah, namreč dně 12. julija skupaj stopil. Zasedanje bode trajalo do 4. avgusta in se bode najnujnejše državne potrebščine sprejelo. Seveda je zdaj sploh še vprašanje, kakšni poslanci pridejo v državni zbor. Morda tudi nova zbornica ne bode dosti boljša od stare.

Velikanski dobički. Nekateri kričači psujejo vedno kmete za krivce druginje. Alpska montandružba pa izkazuje za l. 1910 kosmatega dobička 26,712,554 K, za 10 milijonov več kakor prejšnje leto. Čistega dobička ima to kapitalistično podjetje čez 17 milijonov. Plačala bode akcijonarjem 19% dividende. Nobenega leta ni, da ne bi imela ta družba najmanje 14 milijonov kron dobička. Delavcem se seveda vedno slabše godi. V prenapetem kapitalističnem izkoriščanju leži mnogo krivde splošne druginje!

Agrarna centrala, ki je najvažnejše središče avstrijske kmet. politike, izdala je posebni volilni oklic, v katerem pravi m. d.: Mi kmetje ne zahtevamo nobenega izjemnega stanja, temveč le polno enakopravnost. Mi zahtevamo polno zagotovilo eksistence avstrijskega kmetijstva, ki je redilna in hranilna moč naše države“.

Mornarske potrebščine raznih važnejših držav za leto 1911/12 kažejo sledeče zanimive številke:

Država	leto 1910/11	leto 1911/12	več za milijon markov
Anglija	828.3	905.6	+ 77.3
Združ. drž. Amerike	561.7	531.2	- 20.5
Nemčija	433.9	450.2	+ 16.3
Francoska	300.5	329.8	+ 29.3
Rusija	194.3	239.8	+ 45.5
Japonska	158.3	180.8	+ 22.5
Italija	139.0	153.9	+ 24.9
Avstro-Ogrska	72.1	104.8	+ 32.7

Pač velikanske svote, ki jih plačujejo davkoplačevalci s svojim krvavim delom!

Upor na Kitajskem. Na južnem Kitajskem se pojavlja zopet upor, ki se obrača proti Mandžu-dinastiji. Uprniki ropajo in požigajo ter odpirajo ječe. V Tibetu divja več kot 10.000 stradajočih lačnih Kitajcev okoli. Ruski listi pravijo, da bodoje te razmere zanesljivo do vojske med Kitajsko in Rusijo dovedle.

Dopisi.

Ptuj. Dně 30. aprila imela je ptujška podružnica c. k. kmetijske družbe v Osterbergerjevem hotelu svoj shod. Predsedoval je dobro obiskovanemu zborovanju načelnik g. Wibmer, udeležil se je pa shoda tudi deželni poslanec in okrajni načelnik g. Ornig. Po poročilu oskrbnika g. Artzt sklenila je filijalka, da si nabavi mlatilni stroj s 3 PS in 20 q teže ter bencinski motor 10 q 50 kg. teže za promet. Cela garnitura košta nekaj čez 6000 K. Poročevalec je dokazal na podlagi natančnih računov, da se bode ta stroj izbornu obnesel in da bode tudi družbi dobičke donasal. Ako bo mašina le 20 delavnikov v prometu, so vsi izdatki poplačani. Načelnik se je toplo poročevalcu in okrajnemu načelniku Ornigu zahvalil. — Nato je imel kletarski nadzornik g. Petovar prav

zanimivo predavanje o ravnanju z vinom vinskih boleznih. Žal da imamo premalo prostora, da bi predavanje ponatisnili. Zborovanje so se govorniku z dolgim ploskanjem zahvalili. — Načelnik g. Wibmer je potem predlagal naj se izdaja v gotovih rokih pismena poročila o stanju vinskih cen za krčmarje. Ta velenje predlog je bil ednoglasno sprejet. Obravnavalo je potem še o raznih važnih gospodarskih stvareh. Podružnica je pričela zdaj z jako intenzivnim delom. Tu se pač vidi, kako razumeno napredni možje gospodarsko delo! Opazovali

Sv. Lenart sl. g. Dně 13. maja bode let, odkar obstoji blagodejno delujoči nemška „Schulverein“. Na vseh njegovih šolah se bode ta dan slavnostno obhajal. Tudi nemška šola sv. Lenartu ga bode praznovala. Da se pa vsem starišem priložnost, udeležiti se te slavnosti, vrši se v nedeljo, dně 14. maja ob 3. popoldne v „Vereinshaus“ poleg šole. Oni bodejo peli in deklamirali, učitelj g. Reinl bode imel nagovor. Obenem se vrši razstava v šolskih del. zvezkov, risarij in ročnih del. Dně 5. uri se slavnostno dvorano zatvori. Vsaki ima prosti vstop. Prebivalstvo bode imelo tudi priliko, da opazuje samo krasne napredke v potrebne te nemške šole.

Iz celjskega okraja. Dovolite mi, g. urednik, v Vašem cenjenem listu mali prostorček in javite sledeče: Kot katoliški kristijan sem se k velikonočni spovedi h kapucinom v Celje. Kmet letel sem pa na duhovniškega hujskača. Zahvaljal je od mene, da opustim „Štajerca“, češ mi drugače ne da odveze. Rekel sem, da je cerkvi sveti kraj in ako se politiko uganja, tem ni to več sv. sakrament. Nato je vrač spovednice zalaputnil, brez da bi dal odločitev. Tako so naši politični kutarji! Kam bode prišli z našo vero? Kmet iz Novecerkve

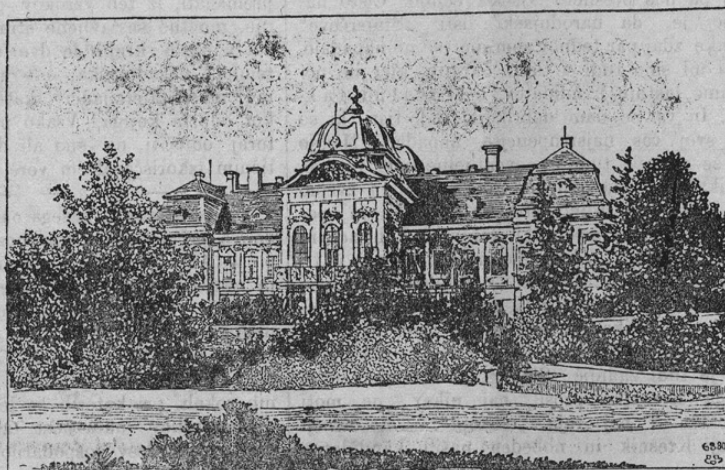
Podova. Dně 7. maja t. l. se je blagovila orožnica in brizgalnica prost. požarne brambe. Slavnosti se je udeležilo mnogo brambovcv. V posebno velikem številu nas je obiščilo zastopstvo pož. bramb iz Rač, Hoč, Pobreža. Mnogo ljudstva je bilo iz sosednih vasi. Blagoslovljenje so izvršili č. g. duhovni svetovalec Hirti, kateri so tudi v daljšem nagovoru razložili navzočim pomen in dolžnosti požarne brambe. Za botro je prisostovala gđ. E. Bachler, hči račkoga grajščaka g. Vinko Balerja. G. nadučitelj Achitsch se je v imenu požarne brambe zahvalil č. g. župniku in botri. Požarne brambovci so se potem podali v gostilno Sparovetz, kjer so se vršile med veselimi govori in pesmimi razne napitnice. Govorili so Achitsch, kateri se je zahvalil sobratom brambovcem za obilno udeležbo, in g. Pišek, Begič, Dikančič in Faleš iz Rač. Vse se je vršilo v najlepšem redu, akoravno je klerikalec Franc izzival z slovensko zastavo.

Vičanci pri Veliki nedelji. Velikonedeljska kmetijska podružnica priredi velik kmetijsko spodarški shod dne 21. maja t. l. ob 2. popoldan na vzornem posestvu gosp. Škerle Vičancih, ter vabi spodnještajerske zemljoposestnike, da se tega shoda udeležijo. Govor bode več strokovnjakov i. s.: o načinu kmetovanja s kterimi sredstvi je mogoče kmetovalcu pridelve pomnožiti; o raznih gospodarskih vstih, ki se dandanes kmetu ponujajo; o setvi, oziroma napravi sadnih drevesnic; o posetvi s strojem; o napravi novih brežnih travnikov in napravi malih novih travnikov na neplodni zemlji. Na razgovor pride ugnenje in se bode razkazalo razna gospodarska orodja ter se podučevalo o deteljni setvi najnovejšem načinu in kako je treba za izkoristiti do zadnjega ara. Vičanski shod bode temeljito vse natanko razkazal, ter ni žil, zakaj mora biti ravno tako in ne drugurejeno ter se lahko vsak zborovalec z lastnimi očmi o tozadevnih uspeh in o marsikaterem poskusu prepriča. Seveda se sme tega shoda udeležiti tudi vsak gospod iz vsakega stana brez razlike na narodnost.

Podružnični načelnik: **Senjor**, stotnik v

Grad Gödöllő.

Naš cesar ni hotel sprejeti srbskega kralja, kakor je bilo to nameravano. V sled tega se je podal 2. t. m. v Budimpešto. Zdravniki pa so mu priporočali, da naj bode nekaj časa v poletju na cesarskem gradu Gödöllő na Ogrskem. Naša slika kaže ta krasni grad, ki leži eno uro od ogrske prestolice Budimpešta. Grad je bil svoj čas lastnina družine Grossalkowicz in je šel potem v razne roke. Končno je kupila grad ogrska država, ki ga je l. 1867 našemu cesarju in pokojni cesarici poklonila.

Das königliche Jagdschloss Gödöllő in Ungarn.

Pokončavajte maj-kebr

ki hočejo letos zopet velikansko škodo napraviti. Vsi na delo, dokler je čas!

